

**Andrea Bernini: Tra manuali e nomenclatura equestre: note sull'area
semantica di ψαλ(λ)ίδιον**

P.Oxy. X 1289 (V sec. d.C.) 'Private Account'

→	1	χμγ		
	2	λόγος Ἄρποκρατίωνος·		«Account of Harpocraton:
	3	ζωμάριστρα δ	μ(υριάδες ?) υο,	4 ladles 470 myriads,
	4	μάχερα στρογ<γ>ύλα γ	μ(υρ.) ρκ,	3 curved knives 120 myr.,
	5	ψαλίδίων ε	μ(υρ.) σν,	5 pairs of scissors 250 myr.,
	6	ψαλίδι<α> μεγάλα β	μ(υρ.) ρν,	two large pairs of scissors 150 myr.,
	7	μαχέρου α	μ(υρ.) λ,	1 knife 30 myr.,
	8	μανιακῶν κ[.]	μ(υρ.) υν,	2[.] necklets (?) 450 myr.,
	9	σιμαριδίου κεντίγ[ο]υ α	μ(υρ.) υν,	a . . . 450 myr.,
	10	κηάθια κδ	μ(υρ.) ,ασ,	24 cups 1,200 myr.,
	11	γί(νονται) ὁμοῦ	μ(υρ.) ,γκ.	total 3,120 myr.
	12	καὶ ἀπὸ παλῆοῦ λόγου μ(υρ.) ,ασε		From the old account 1,205 myr.,
	13	καὶ κηαθίων μεγάλων ιγ μ(υρ.) ,ανδ		13 large cups 1,054 myr.;
	14	ἔχι δὲ ἀπὸ τοῦ λόγου τούτων μ(υρ.) ,γκ.		on account of these he has 3,520 myr.
↓	15	λοιπὸν ἔχω μ(υρ.) ,αωξ.		I have left 1,860 myr.» (trad. <i>ibid.</i> , p. 242)

3 ζωμάριστρα : *l.* ζωμάρυστρα | 4 μάχερα : *l.* μάχαιρα | 7 μαχέρου : *l.* μαχάιρου | 10 et 13 κηάθια : *l.* κυάθια | 12
παλῆοῦ : *l.* παλαιοῦ | 14 ἔχι : *l.* ἔχει

P.Prag. II 182 (VI sec. d.C.) 'Gegenstände für den Gartenbau'

→	1	⌘ στρεφωμάτια δ		«Lederbänder zum Okulieren (?) 4
	2	ἐπιστασίδιν α		Gestell 1
	3	ψαλλίδια ιβ		Scheren 12
	4	καγχάδια λ		? 30
	5	ῥῶδα ι		Rosen 10
	6	ἀναφόρια γ		Stöcke (zur Unterstützung der Pflanzen?) 3
	7	ῥιζία ς		Pflänzinge der Weinrebe 6
	8	κέντρια μβ		Stecklinge 42» (trad. <i>ibid.</i> , p. 152)

L'immagine di destra è da J.K. Anderson, *Ancient Greek Horsemanship*, Berkeley 1961, 37, e raffigura uno ψάλιον del II sec. a.C.

L'immagine di sinistra è tratta da A. Hyland, *Equus. The Horse in the Roman World*, London 1990, p. 16

L'hackamore della monta inglese, 'moderno ψάλιον'

(da: equimonde.forumpro.fr)

Un altro esempio di 'moderno ψάλιον': il *bosal* della monta western (da: en.wikipedia.org)